

Inspectie Gezondheidsbescherming

Jaarverslag 2017

Ministerie van
Gezondheid, Milieu en Natuur
Inspectie voor de Volksgezondheid

Curaçao, maart 2018

Inhoud

Organisatie.....	2
Toezichtactiviteiten.....	2
Eet- en drinkwaren	2
Waren (niet eet- en drinkwaren)	4
Bestrijdingsmiddelen.....	4
Drinkwater.....	5
Evaluatie.....	5

Organisatie

Het wettelijke kader waarbinnen de Inspectie Gezondheidsbescherming (IGB) opereert, wordt gevormd door onder andere de Landsverordening Inspectie voor de Volksgezondheid, de Landsverordening Bestrijdingsmiddelen, de Drinkwaterlandsverordening en de Warenlandsverordening.

De IGB bestaat uit 4 medewerkers. Naast het afdelingshoofd, de inspecteur, bestaat de afdeling uit één adjunct-inspecteur, één inspectiemedewerker en één technisch medewerker.

Toezichtactiviteiten

Eet- en drinkwaren

In 2017 heeft de afdeling IGB zich voorgenomen om haar toezichtactiviteiten op het gebied van eet- en drinkwaren, vanwege de beperkte mankracht, slechts te richten daar waar de risico's voor de volksgezondheid het grootst zijn. Zo zou dit jaar meer aandacht besteed worden aan de voedselhygiëne en de voedselveiligheid binnen de bejaardentehuizen en andere intramurale (zorg)instellingen. Daarnaast zou de IGB de in 2016 geïnspecteerde vestigingen (franchise restaurants, ziekenhuizen en melkverwerkende fabrieken) blijven monitoren aan de hand van een monitoringssysteem, waarbij de vestigingen met een bepaalde frequentie bezocht worden, totdat ze het gewenste niveau van borging van voedselhygiëne/veiligheid hebben bereikt. Met het monitoringssysteem hoopt de IGB te bereiken dat de vestigingen de normen om veilig voedsel te produceren op den duur goed gaan beheersen

In de eerste helft van het jaar heeft de IGB de in 2016 geïnspecteerde vestigingen (franchise restaurants(28), ziekenhuizen(3) en melkverwerkende fabrieken(2)) nogmaals bezocht. De IGB heeft met tevredenheid geconstateerd dat de voedselveiligheid bij 90% van de vestigingen goed gewaarborgd wordt. Dit betekent dat bij deze vestigingen geen tekortkomingen zijn genoteerd. Bij slechts 10% van de vestigingen zijn er niet-ernstige tekortkomingen genoteerd. Onder niet-ernstige tekortkomingen vallen o.a. vetaanslag, ontbreken van horren aan ramen en deuren, niet geschikte lichtlampen, etc. Deze tekortkomingen zijn allemaal binnen de gestelde termijn opgeheven. De indicatie bestaat dat met het monitoringssysteem het beoogde doel van de IGB, om een meer permanente gedragsverandering op het gebied van voedselveiligheid teweeg te brengen, bereikt wordt.

Voor wat betreft de bejaardentehuizen heeft de IGB medio dit jaar het document "Richtlijn voor voedselhygiëne en voedselveiligheid voor bejaardentehuizen" opgesteld. Dit document werd met een begeleidende brief aan alle bejaardentehuizen verstuurd met de aansporing om deze richtlijnen te implementeren. De aanleiding voor dit document was een nulmeting die eerder werd uitgevoerd onder de bejaardentehuizen om na te gaan in hoeverre ze aan de eisen voldeden voor voedselveiligheid, zoals gesteld in de Eilandsverordening bejaardentehuizen en verzorgingshuizen (AB 2008 no. 123). De regelgeving stelt als eis dat de bejaardentehuizen moeten voldoen aan HACCP normen. Uit het onderzoek is

gebleken dat het overgrote deel van de bejaardentehuizen onbekend was met de regelgeving voor bejaardentehuizen en in het bijzonder met de HACCP normen. Met het document “Richtlijn voor voedselhygiëne en voedselveiligheid voor bejaardentehuizen” heeft de IGB de HACCP normen uitgewerkt, zodat het voor het veld duidelijk wordt wat van hen verwacht wordt. Tijdens de inspecties door de IGB wordt deze richtlijn gebruikt als toetsingskader. De controles van de IGB worden hiermee op een transparante manier uitgevoerd en zijn daarmee toetsbaar voor betrokkenen en derden. De richtlijn is daarom ook op de website van de Inspectie gepubliceerd.

In de tweede helft van het jaar zijn alle bejaardentehuizen (20) bezocht. Ongeveer 65% van de bejaardentehuizen heeft goed gescoord, ongeveer 25% scoorde voldoende (met niet-ernstige tekortkomingen) en 10% heeft een onvoldoende gescoord (met ernstige tekortkomingen). Bij ernstige tekortkomingen is o.a. sprake van de aanwezigheid van sporen van ongedierte, aanwezigheid van veel vliegen, niet geschikte snijplanken, slechte personeelhygiëne, etc. De vervolfbezoeken van de IGB waren in het laatste kwartaal van het jaar vooral gericht op het er op toezien dat de ernstige tekortkomingen binnen de tehuizen, zouden worden opgeheven. Bij sluiting van het jaar 2017 kan de IGB vaststellen dat alle ernstige tekortkomingen binnen de bejaardentehuizen zijn opgeheven. De IGB kan in het algemeen met tevredenheid stellen goede medewerking te hebben gehad van de bejaardentehuizen. De richtlijn voor voedselhygiëne en voedselveiligheid is bij deze tehuizen in goede aarde gevallen vanwege het feit dat er duidelijkheid is over wat er van hen wordt verwacht.

De IGB heeft in 2017 ook een nulmeting uitgevoerd naar de voedselhygiëne en de voedselveiligheid binnen andere intramurale (zorg) instellingen. Hierbij moet men denken aan de “Sentro di Korekshon di Korsou” (SDKK), Justitiële Jeugd Inrichting Curacao (JJIC) en stichting Brasami. De zorg voor de warme maaltijd bij de stichting Brasami is uitbesteed aan de SDKK. Uit de nulmeting bleek dat bij deze instellingen ook sprake was van onbekendheid met de regelgeving op het gebied van voedselveiligheid. De IGB past bij deze categorie instellingen dezelfde methodiek toe als bij de bejaardentehuizen. Aan de hand van de nulmeting heeft de IGB voor deze groep ook een richtlijn voor voedselhygiëne en voedselveiligheid opgesteld. De inrichtingen hebben deze richtlijn ontvangen, tezamen met de rapportage van de nulmeting, waarin de bevindingen en correctieve acties zijn vermeld. De IGB heeft bij JJIC reeds een vervolfbezoek gebracht en daar bleek dat nagenoeg alle correctieve acties zijn uitgevoerd.

Bij SDKK is geconstateerd dat het keukenpersoneel voor het overgrote deel bestaat uit gedetineerden, die niet de vereiste keuring hebben ondergaan om voedsel te kunnen bereiden. Verder is het gebouw waarin de keuken zich bevindt in een zodanige slechte staat van onderhoud, dat het op den duur een risico kan vormen voor de voedselveiligheid. Naar verluidt zijn er sinds lange tijd plannen om de keuken te verbouwen. Het keukenmeubilair en het proces van voedselbereiding scoren wel goed. Ook SDKK heeft een rapport met bevindingen en correctieve acties ontvangen, waarop verder door de IGB zal worden toegezien.

In het laatste kwartaal heeft de IGB ook veel aanvragen gekregen om containers met ingevoerde voedingsmiddelen te evalueren. Door een technisch incident met een groot vrachtschip op zee hebben veel containers met voedingsmiddelen enorme vertraging

opgelopen. Hierdoor waren er veel voedingsmiddelen in de containers bedorven of was de vervaldatum verstreken. De IGB had de regie om de voedingsmiddelen te evalueren naar deugdelijkheid. De IGB heeft per container aangegeven welke voedingsmiddelen nog in goede staat waren en verkocht konden worden en welke voedingsmiddelen moesten worden vernietigd. Een groot deel van de voedingsmiddelen is in opdracht van de IGB vernietigd, vanwege de slechte staat waarin ze verkeerden. Deze actie is niet onopgemerkt voorbij gegaan, aangezien er veel rekken in de supermarkten hierdoor leeg zijn komen te staan.

Waren (niet eet- en drinkwaren)

De IGB heeft in de afgelopen jaar vooral verzoeken gekregen voor de import van koelmiddelen die gebruikt worden in airconditioning installaties en in grote koelcellen en vriezers. Er is een landsbesluit (naar aanleiding van een internationaal verdrag) dat de in- en uitvoer van koelmiddelen verbiedt. Aan dit verbod is een afbouwschema verbonden, met het doel de invoer en uitvoer van koelmiddelen die schadelijk zijn voor het milieu op den duur te verbieden. Dit afbouwschema dient vertaald te worden in een beleid, aan de hand waarvan de Douane kan beoordelen in hoeverre de invoer van koelmiddelen nog kan worden toegestaan. Hoewel het landsbesluit een uitvoering is van de Warenlandsverordening, is er voor de Inspectie geen rol weggelegd, aangezien het slechts het in- en uitvoer van koelmiddelen regelt en het toezicht dus bij de Douane is belegd. Aangezien de IGB met grote regelmaat wordt benaderd over de import van koelmiddelen is aan de Minister geadviseerd om zo spoedig mogelijk beleid te formuleren met inachtneming van het wettelijke afbouwschema, zodat het voor een ieder duidelijk is in hoeverre de import van de koelmiddelen die schadelijk zijn voor het milieu nog is toegestaan.

Bestrijdingsmiddelen

De handel in bestrijdingsmiddelen is gereguleerd. Slechts bestrijdingsmiddelen die zijn geregistreerd, mogen in de handel worden gebracht.

De IGB heeft in het afgelopen jaar vooral ongeregistreerde bestrijdingsmiddelen uit de handel genomen. Dit is gebeurd op basis van meldingen over de aanwezigheid van niet geregistreerde bestrijdingsmiddelen, verkrijgbaar in met name toko's en minimarkten. De ongeregistreerde bestrijdingsmiddelen zijn uit de schappen gehaald en in opdracht van de IGB vernietigd. Alle minimarkten en toko's hebben naar aanleiding hiervan een waarschuwingsbrief ontvangen waarin ze erop werden gewezen om niet langer ongeregistreerde bestrijdingsmiddelen bij derden in te komen en deze vervolgen in de toko/minimarkt ter verkoop aan te bieden.

Voor wat betreft het toezicht op de invoer van bestrijdingsmiddelen houdt de IGB een register bij van de hoeveelheid bestrijdingsmiddelen die jaarlijks ingevoerd worden. In de onderstaande grafiek wordt een globaal overzicht gegeven van de hoeveelheid bestrijdingsmiddelen die in 2017 is ingevoerd.

Type bestrijdingsmiddel	Hoeveelheid (doosjes/flessen/zakjes)
Bestrijding van Algen groei	660
Professioneel gebruik (Pest Control)	5780
Huishoudelijk (spuitbussen/lokazen/poeder)	90280
Desinfecteer doekjes/spray	680

Muggenval	370
Repellente	44430
Schoonmaakmiddel met desinfectantia	8640
Termietenbestrijding	510
Onkruidverdelgers	950
Bestrijding muggenlarve	15
Veterinaire (bestrijding van teken en vlooien)	850
Mottenballen	262
Antischimmel voor hout	180

Drinkwater

In het jaarplan van 2017 had de IGB zich voorgenomen om het bewakingssysteem van de openbare drinkwatervoorziening onder de loep te nemen. In dit kader heeft de Inspectie een bezoek gebracht aan de openbare drinkwaterproducent en distributeur (Aqualectra). De IGB heeft zich voornamelijk gericht op de naleving van de voorschriften zoals vastgesteld in de Landsverordening drinkwater (PB 2006 no. 37). De Landsverordening drinkwater is in 2006 in werking getreden. Daarin zijn een aantal voorschriften opgenomen die dienen ter waarborging van de kwaliteit van het drinkwater. Zo moet het bedrijf een risicoanalyse uitvoeren van de productie- en distributievoorzieningen van het drinkwater van bron tot gebruiker. Verder moet het bedrijf per kwartaal en per jaar een overzicht aan de Inspectie verstrekken met de resultaten van de metingen, het optreden van incidenten en calamiteiten en de wijze van handelen na het constateren van deze calamiteiten.

De wetgeving heeft een overgangstermijn bepaald waarbinnen de drinkwaterproducenten en -distributeurs aan deze voorschriften dienen te voldoen.

Vast is komen te staan dat de voorschriften nog niet zijn geïmplementeerd door Aqualectra.

De IGB heeft Aqualectra een aanwijzing gegeven om alsnog aan deze voorschriften te voldoen. Het bedrijf heeft tot nu toe de bereidwilligheid getoond om de voorschriften binnen de afgesproken termijn te implementeren. De IGB zal erop toezien dat de voorschriften geïmplementeerd zullen worden.

Evaluatie

De voornemens voor het jaar 2017 zijn volledig uitgevoerd. Alle bejaarden-/verzorgingstehuizen en intramurale inrichtingen zijn geïnspecteerd. De bedrijven die onder het monitoringssysteem vallen zijn ook allemaal geïnspecteerd.

De beperkte mankracht waarover de IGB in 2017 beschikte, heeft er toe geleid dat de toezichtactiviteiten slechts met mate zijn uitgebreid. Een punt van zorg blijft de overdracht van de toezichthoudende taken, die elders binnen het Ministerie GMN worden uitgevoerd, aan de IGB. Er bestaat zowel binnen de overheid als daarbuiten onduidelijkheid over de taakverdeling binnen het Ministerie GMN voor wat betreft het toezicht en de handhaving van wettelijke regelingen op het gebied van eet- en drinkwaren. Hoewel er in 2017 concrete stappen zijn ondernomen om o.a. conform het Businessplan Ministerie GMN (2010) de toezichtstaken feitelijk over te dragen

aan de IGB, voert de THZ in de tussentijd nog steeds toezichtstaken op het gebied van eet- en drinkwaren uit en rapporteert daarover rechtstreeks aan de Sector Directeur Gezondheid. Deze gang van zaken wekt verwarring bij het veld dat geïnspecteerd moet worden, omdat deze een inspectie kunnen verwachten door twee verschillende diensten, met verschillende uitgangspunten en die als gevolg daarvan verschillend te werk gaan, maar wel beide afkomstig zijn van hetzelfde Ministerie.

De verouderde wetgeving op het gebied van gezondheidsbescherming blijft een heikel punt voor de IGB. Sommige wettelijke regelingen zijn zo oud dat het handhaven van deze wettelijke regelingen niet realistisch is. Het uitblijven van beleidsvorming en daarmee aanpassing van de wetgeving op het gebied van gezondheidsbescherming aan de huidige situatie/ontwikkelingen, belemmert de IGB in haar toezichhoudende taken. De IGB is dan ook genoodzaakt om haar taken uit te oefenen met de beschikbare middelen (o.a wetgeving) en de beschikbare mankracht die zij heeft.

Ondanks de uitdagingen waarmee de IGB zich in 2017 geconfronteerd heeft, is er naar gestreefd om de toezichtstaken zodanig te organiseren en uit te voeren dat er toch een zo groot mogelijk effect kan worden teweeggebracht in het naleven van de wettelijke regelingen op het gebied van de gezondheidsbescherming. De afdeling IGB sluit het jaar 2017 met tevredenheid af.